

Zasady pisowni wyrazów z j oraz i

M. lp.	D., C., Msc. lp.
-aja, -eja, -ija, -oja, -yja (zgraja, epopeja)	-i (zgrai, epopei)
-ea (Korea)	-i (Korei)
-ia (Dania)	-ii wymawiane jako ji (Danii)
-ia (pustynia)	-i wymawiane jako i (pustyni)
-cja, -sja, -zja (stacja, procesja, paronomazja)	-cji, -sji, -zji (stacji, procesji, paronomazji)

Rzecz dotyczy trzech przypadków – dopełniacza, celownika i miejscownika liczby pojedynczej.

Kiedy piszemy -i?

Literę *i* (mimo że słyszymy *ji*) piszemy po samogłoskach (*alei, twoi, stoi, boi się*) i spółgłoskach oprócz *c, s, z* (*biurko, kiosk, biodro, wiara*). Zakończenie *-i* mają rzeczowniki rodzime bądź też dawno zapożyczone (*hrabi, głębi, ziemi*). Ponadto wszystkie wyrazy zakończone na *-ea* (*idea, Korea*) w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku liczby pojedynczej mają końcówkę *-i* (*idei, Korei*). Podobnie jest z zakończeniami *-aja, -eja, -ija, -oja* i *-yja* (*Maja – Mai, zawieja – zawiei, ostoja – ostoi, szyja – szyi*).

Kiedy piszemy -ji?

Literę *j* piszemy w rzeczownikach zakończonych na *-cja, -sja* i *-zja* (*kolacja, misja, wizja*). W dopełniaczu, celowniku i miejscowniku liczby pojedynczej rzeczowniki te przybierają końcówki *-cji, -sji* i *-zji* (*kolacji, misji, wizji*). Jak łatwo zauważyć, literę *-j* piszemy po spółgłoskach *c, s, z*.

Kiedy piszemy -ii?

Zakończenie *-ii* w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku liczby pojedynczej mają wyrazy zapożyczone, które w mianowniku liczby pojedynczej kończą się na *-ia* (*Portugalia – Portugalii, Klaudia – Klaudii, historia – historii, religia – religii, filozofia – filozofii, ortografia – ortografii*).

Wyrazy zakończone na -nia

...komplikuja sprawę. Tu trzeba zwrócić uwagę na wymowę.

W wyrazach **zakończonych na -nia** piszemy w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku:

– *-i*, gdy w mianowniku wymawiamy *-ńa* (*pustynia – pustyni, palarnia – palarni*),

– *-ii*, gdy w mianowniku wymawiamy *-nja* (*harmonia – harmonii, Dania – Danii*).

(Powyższe wyrazy w mianowniku słyszymy jako *pustyńa, palarnia, harmonja, Danja*).

Jest to jednak reguła ogólna. Warto pamiętać o wyrazach, które mają obce pochodzenie, i wówczas ta zasada nie będzie spełniona. Przykładowo **Narnia** czy **Kalifornia** mają końcówkę *-nia*, którą w mianowniku wymawiamy jako [nia]. Otrzymamy wobec tego zakończenie *-ii*, a więc **Narnia – Narnii, Kalifornia – Kalifornii**.

Ciekawym przypadkiem jest również imię **Sonia**. Otóż jeśli będziemy mieli na myśli **angielskie lub niemieckie** imię żeńskie, wówczas w dopełniaczu zapiszemy je jako **Sonii**, natomiast jeśli będzie to imię **polskie lub rosyjskie**, to poprawną formą dopełniacza będzie zapis przez jedno *-i*, tj. **Soni**.

A teraz garść trudnych przykładów:

placki z dyni i cukinii, jad żmii, nie po kolei, stać w linii, daj mydło tej flei, urodziny Mai i Julii, port w Gdyni, korale na szyi, lekcje historii sztuki

Zasady pisowni wyrazów zakończonych na -ji, -ii, -i:

Piszemy -ji

1. W dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników, w których zakończenie "-ja" występuje w mianowniku po spółgłoskach: c, s, z, np.

Azja- Azji

Rosja - Rosji

Alicja - Alicji

Konstancja - Konstancji

poezja- poezji

stacja - stacji

żaluzja - żaluzji

misja - misji

pasja - pasji

kolacja - kolacji

wakacje - wakacji

okazja - okazji

informacja - informacji

Piszemy -ii

1. W dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników zakończonych w mianowniku na "ia", gdy słychać "-ii", np

unia - unii

Wiktoria - Wiktorii

komedia - komedii

Oliwia - Oliwii

Sylwia - Sylwii

komedia- komedii

Portugalia - Portugalii

Anglia - Anglii

Kenia - Kenii

Daria - Darii

Julia - Julii

Zofia - Zofii

historia - historii

religia - religii

Piszemy -i

1. W dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników, w których zakończenie "-ja" występuje w mianowniku po samogłosce, np.

zbroja - zbroi

Maja - Mai

Kaja - Kai

aleja - alei

szyja - szyi

nadzieja - nadziei

zmija - źmii

2. W dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników zakończonych w mianowniku na "-ia", gdy wymawiamy "i", np.

ciocia - cioci

ziemia- ziemi

Kasia- Kasi

Basia - Basi

3. W odmianie wyrazów zakończonych na -ea, np.

orchidea - orchidei

Nicea - Nicei

Bazylea - Bazylei

idea - idei

Korea - Korei

Gwinea - Gwinei

Piszemy -ji

- w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników liczby pojedynczej, w których zakończenie "-ja" występuje w mianowniku po spółgłoskach "c", "s", "z"

żaluzji (żaluzja), misji (misja)

- w dopełniaczu liczby mnogiej rzeczowników, w których zakończenie "-ja" występuje w mianowniku liczby pojedynczej po spółgłoskach

misji

Piszemy -ii

- w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników zakończonych w mianowniku na "ia", gdy wymawiamy "ji"

unii (unia), komedii (komedia)

- w dopełniaczu liczby mnogiej rzeczowników zakończonych w mianowniku na "ia", gdy wymawiamy "ji"

unii, komedii

niektóre wyjątki: głębi (głębia), ziemi (ziemia)

Piszemy -i

- w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników liczby pojedynczej, w których zakończenie "-ja" występuje w mianowniku po spółgłoskach

zbroi (zbroja), tróci (trójca)

- w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników zakończonych w mianowniku na "-ia", gdy wymawiamy "i"

wiśni (wiśnia), bieźni (bieżnia)

- w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników zakończonych w mianowniku liczby pojedynczej na "-ea" oraz w odmianie wyrazu "kolej"

idei (idea), kolei (**kolej**)